

Işığın dilini kullanan Perulu sanatçı İstanbul'da

Işığı sanatının dili haline getiren Perulu Grimesa Amorós, 20. CI bünyesinde, The Peninsula İstanbul için ürettiği eserlerle kentin ruhuna yorumunu katıyor

Annesinin 1972 yılında New York'tan gönderdiği, şehrin ışıklı silüetini gösteren bir kartpostal-dan çok etkilenen Perulu sanatçı Grimesa Amorós, yıllar sonra o şehre taşınıp ışığı sanatının dili haline getirerek ürettiği eserlerle, bu kez kendi yorumuyla şehri aydınlatıyordu. Akılda kalan işlerinden The Peninsula New York'ta Genel Müdür Jonathan Crook ile gerçekleştirdiği proje, bugün 10. yılını dolduruyor. Şimdi ise Contemporary İstanbul'un 20. yılı vesilesiyle, aynı zamanda The Peninsula İstanbul'un ilk Art in Resonance sergisi kapsamında, yine Crook ile bir araya gelerek *Passage* ve *Maritime* adlı iki yeni eser üretti. Biri otelin tarihi saat kulesine, diğeri lobisine yerleştirilen eserler 24 Eylül'den ekim sonuna kadar ziyaret edilebilecek.

The Peninsula İstanbul'un bahçesinde buluştuğumuz Amorós, heyecan ve tutkuyla sorularımızı yanıtladı.

Gerçek bir mükemmeliyetçi olarak, dilini bilmediğiniz ülkelerde yerel ekiplerle kurulum yapmak nasıl bir süreç?

Tüm ekibimi yanımda getiremiyorum ama son 20 yıldır yalnızca onların yapabildiği işleri bilen, adeta geniş ailem saydığım özel bir ekiple seyahat ediyorum. Bunun dışında yerel ekiplerle çalışmayı çok seviyorum. Elbette kolay değil ama aynı zamanda harika; çünkü bu sayede gittiğim yerin kültürünü gerçekten tanıyabiliyorum. Onlara her zaman şunu söylerim: "Bu işler aslında benim için değil, halk için. Bu kez de

**ZEYNEP
ATMACA**

zeynep@gazeteoksisjen.com

geçmişini detaylıca inceleyim. Ayrıca babam mühendis olduğu için mimariye de ayrı bir ilgim var. Bu proje için de yapının tarihini, özellikle saat kulesini araştırarak başladım. Hafta sonları stüdyomu kapatıp yalnız kalır, bu bilgilerle çalışmaya oturur ve çok sayıda eskiz yaparım. Zaman benim için çok kıymetli bir tema ve

İstanbul'un kültürel mirasında da sürekli hissedilen bir unsur. Bu yüzden lobiye yerleştirilen *Passage* ile diğer eseri birbirine "zamanın dalgası" üzerinden bağlamak istedim. Kırmızı rengi seçmemin nedeni kişisel bir tercih olmasının yanı sıra Türkiye bayrağının rengi olması, bana sürekli hareketi ve canlılığı hatırlatıyor. *Maritime* ise isminin de kökeninde olduğu gibi denizlerle bağlantılı, burada maviyi ve siyah tüpleri tercih ettim. Amacım, bu

eserlerin bir dekorasyon unsuru gibi değil, izleyiciyi düşündürten ve "Bu neden burada?" sorusunu sorduran gerçek bir sanat eseri olarak algılanmasıydı. Benim için eğitimin çok önemli bir yeri var. Kamuya açık işler yapmayı bu yüzden seviyorum, çünkü

herkes kendi bakış açısıyla bir şeyler öğrenebiliyor. Kimi mühendisler gelip sadece elektriksel donanımı soruyor, kimi de sanat müzelerine aşına olmasa bile merak edip öğrenmek istiyor. İşte benim için asıl değerli olan bu etkileşim. Ayrıca göç kavramı benim için çok anlamlı, çünkü ben de New York'a göç ettim ve bugün hâlâ sürekli farklı ülkelere gidip geliyorum. İstanbul da tarih boyunca göçün, vedaların ve karşılamaların merkezi olmuş. İnsanların "hoşça kal" ve

**Grimesa
Amorós**

**Gor Mitoraj, Luci di nara
Pietrificata, bronz**

**Marchel
Campes,
Homenaje a
G.T., demir
ve ahşap**

**Halil
tındere,
Pinokyo**

erman, Chrysalis

rtner olan L'or booth'unda kendi galerisinde devam eden Varşova ve Guanajuato eserleri

en "güç birliği"

en büyük destekçisi ve ana eene yine Hasan Bülent Kahragi izlenebiliyor. Uzun Hikâyenin unellis'in eserlerine yer verisimle imza atmış: Arcangelo f Desire (2009).

e CI'ın bu sene yaptığı iş mıyla izleyicileri karşılıyor. Bu finansal Hizmetler'in, Asus'un nun, THY Miles&Smiles'in yer veriliyor. Trendyol Sanat Güvenç Özel'in Neuroflux isimli r alan Seçkin Pirim'in eserleri şaraoğlu'nun Kanatlar eseri bu an.

erici isimlerinden biri de Judy rary İstanbul Vakfı iş birliğiyle sane İstanbul'un Kamusal 9 doğumlu Amerikalı feminist 'nun What if Women Ruled the ürkiye'de ilk kez sanatsever- 2-28 Eylül günleri arasında ücretsiz olarak izlenebilir. •

benim için değil, halk için. Bu kez de İstanbul'daki insanlar için yapıyoruz."

Boğaz'ın enerjisi benim için hep büyüleyici oldu

Bu projeden önce İstanbul ile ilişkiniz nasıldı?

İstanbul benim için hep "elektrik yüklü", çok canlı bir şehir oldu. İspanyolcada "fosforo" (kibrit) deriz, kibrit çöpünü yakarsın ve hemen bir kıvılcım çıkar; işte bana hep öyle bir enerji verdi. İlk kez 1988'de gelmiştim ve inanılmazdı. O dönem pazar yerleri bugünkü gibi değildi, çok daha kaotik bir atmosfer vardı. İnsanların bağırarak alışveriş yaptığı, büyük bir düzensizlik gibi görünen ama aslında mükemmel işleyen bir ritim vardı. Bu yanını çok sevmiştim. İstanbul'un iki kıtayı birbirine bağlayan coğrafyası, Boğaz'ın enerjisi benim için her zaman büyüleyici oldu.

Maritime ve Passage, The Peninsula İstanbul için özel ürettiğiniz eserler. İlham kaynağınız neydi?

İstanbul'a birkaç kez gelmiş olsam da her yeni projeye mutlaka derin bir araştırmayla başladım. Tarihi çok severim, dolayısıyla hem ülkenin hem de şehrin

The Peninsula İstanbul Genel Müdürü Jonathan H. Crook:

"Herkesin erişimine açık bir armağan olmasını istiyoruz"

2019'dan bu yana Art in Resonance, farklı Peninsula destinasyonlarına vizyoner sanatçılar getiriyor. The Peninsula İstanbul'un bu programa katılması ne ifade ediyor?

Bu hem onur hem de sorumluluk. Bu girişim yalnızca sanat sergilemek değil; sanatçıları desteklemek, diyalog kurmak ve hem misafirlerimize hem de yerel topluluğa yaratıcılığı yeni yollarla deneyimleme fırsatı sunmak demek. Türkiye'de bu adımı, CI'ın 20. edisyonuyla başlatmak anlamlı. Passage ve Maritime yalnızca otele ait değil, şehrin ruhuyla bütünleşiyor; Boğaz'dan görülebilen, herkesin erişimine açık bir armağan olmasını istiyoruz. Ayrıca 70'i aşkın eserlik koleksiyonumuzla oteli mizi bir keşif mekânına dönüştürüyoruz.

yanında geçiyor, bu durumun ve hayatın merkezi olmuş. İnsanların "hoşça kal" ve "merhaba" dediği, bekleyiş ve heyecan yaşadığı bir liman... Mimari, zaman içinde farklı işlevler kazanabiliyor. Bazı yapılar hiç değişmez ama bazıları dönüşür. Otelin olduğu bina da öyle. Önce liman, sonra posta ofisi, bugün ise otel... Ama özü aynı: İnsanlar buraya hep geldiler ve gittiler. Şimdi de dünyanın dört bir yanından insanlar otele geliyor; yine bir göç, bir akış yaşanıyor. Bu döngüsellik benim için çok etkileyici. •

Maritime

Passage